

Barat Vüsal

GƏNCƏDƏ BİR QƏRİB VARDI...

Ustadın "Ölmərim" adlı şeirim haqda yazdığı essəsində ölümü üreyinə dammışdı, yazmışdı:

**"Şaham, fərman verirəm,
Dərdə dərman verirəm.
Söz haqqı, can verirəm
Söz haqqı, ölmərim mən!"**

"Söz haqqı!", "Saz haqqı!"

"Əzizim Barat, bu nə anddır, nə qəsəmdir ki, Sən içirsən? Heyrətlənməklə bərabər, həm də düz eyləyib sözə, saza and içirsən.

...Türk qopuzun -Sazın ruhundan yaranıb.Türk harda varsa, saz orda var. Saz harda varsa

**Gəncədə bir Qərib vardı.
Doğmalar doğmasıydı, qərib-lər qəribiydi.**

İlk dəfə özü axtarıb tapmışdı özünü.Taleyini səsləyirmiş kimi səslənmişdi:"Qərib hey!" deyə!

Həç kim dərhal görən kimi tanımasa da (tanımaq istəməsə də!) böyük ruhsal insanlardan, sənətkarlardan biri olan Mir Cəlal o dəqiqə tanımışdı onu. Hekayələrini oxuyan kimi demişdi: "Qəribi qoruyun!"

Gəncədə bir Qərib vardı.

Kimse var-dövlətini, pulunu (lap elə qır-qızılını!) gizlədəndə o, böyüklüyünü, ustadlığını gizlədirdi.

Cismən Gəncədə yaşasa da, ruhən Nizami Məqbərəsinin qonşuluğunda yaşayırdı. Sənət və sənətkar Akademiyasının üzvləri sırasında qərar tutmuşdu.

Özü də gənc yaşlarından, ilk yaradıcılıq vaxtlarından...

Əsərləri dünyanın 18 dilinə tərcümə edilmişdi. Mən onu Azərbaycanın Markesi adlandırmışdım. Markesin də qonşuluğunda yaşamağa layiq sənətkardi.

Deyirlər ki, göylərdə hərənin bir ulduzu var. İnsan öldümə o ulduz göy üzündən axar.

Bu yaxınlarda o ulduzlardan biri də axdı...

Gəncə göyündən!

Nizami Məqbərəsinin "böyründən"

Qərib Mehdiin ulduzuydu.

Biz bir daha gördük ki, "Axıb gedən meteroit Göy cisimlərinin ən şərəflisidir." (Ş.Şührəverdi)

Qərib Mehdi tək-cə Skripanın Mi simi "adlı əsəri"n də müəllifi deyildi.

Özü də həmin Mi simiydi.

Və o sim də qırıldı...

XI əsr Azərbaycan şairi Mənsur Təbrizi yazırdı ki, "Qələm öz ucu ilə nə qədər qəddar düşmənləri məhv etmişdir. Həm də düşmənin qanını tökməklə yox, öz qanını axıtmaqla."

Ustad Qərib Mehdi belə bir qələm sahibiydi. Onun da qələmi daha çox özünün qanını axıtmaqla məşğuldu.

Azərbaycanın Markesi öz-gə nə cür ola bilərdi ki?!

Başqa qanlar tökülməsin deyə o da öz qanını töküb getdi.

Beləcə, böyük bir sənətkar da Azərbaycanın Markesi də öldü.

Mən Qərib Mehdidən çox şey öyrəndim.

Sənətkarlıq öyrəndim.

Bir şagird öz müəllimindən nə-lər öyrənə bilərdisə onları öyrəndim.

Şirninin içinə necə acı həb qatmağı öyrəndim.

Şirninin içinə acı həbi elə qatırdı ki, o da şirin dadiyır...

Nizami deyirdi ki, xalq ayağa qaldıran bir-cə Sözdür.

O Sözü öyrəndim, Sözlə güclü manevr etmə bacarığını da !

Türk orda var. Saz şaxələnərək, vəzifələnərək türkün bütün varlığına hopub. Və buna görə də o böyüyüb, böyüyüb and içilmək haqqı qazanıb. Və ondan Allah səviyyəsində möcüzələr umulur.

Barat, sən bu andı içməklə məni vəziyyətdən qurtardın. "Geriye baxmaq olar" povestimdə nəvə nənəni suallar selinə tutur: "Nənə, yer nə deyir?" "Nənə, göy nə deyir?" "Bulud nə deyir?" Nənə sualların hamısına hövsələ ilə cavab verir.

Bu əsnada Saz səsi eşidilir. Nəvə bu fürsəti də əldən verməyib soruşur: "Nənə, Saz nə deyir?"

Nənə xeyli fikirə getdikdən sonra fəlsəfi bir cavab verir: "Mənim balam, Saz deyir ki, insan doğulur, insan yaşayır, insan ölür".

Bu cavabdan xeyli kədərlənən nəvə nənəsinə yalvarır: "Nənə, Saza də, qoy insan ölməsin!"

Nəvənin inamla qüssənin qarışığı olan bu xahişində saz Allahlaşır. Allaha və Allahlaşan hər bir varlığa and içmək təbiidir.

Orası var ki, and içəndən nicat da umulur.

Barat Vüsal da "Saz haqqı, ölmərim mən" deyəndə bizi bu möcüzəyə inandırır. Elə inandığımız üçün də deyirik: "Barat Vüsal, sən ölmə ki, biz də ölməyək!"

...Qazaxlar (qazaxıstanlılar) özlərini nişan verəndə belə deyərmişlər:

"Qazaxımı soruşursan?! Odur, bax, dombranın qolunda!"

İndi ustadımız Qərib Mehdiin soruşanlara ölməzliyini, belə deyilməsini istərdim:

"Qəribimi soruşursan?! Odur, bax, "Skripanın Mi simi"ndədir!

Yox, yox, daha doğrusu, Sazın qolundadır!"

P.S. Gəncədə bir Qərib (qəribmi?!) vardı.

Hamının doğmasıydı?!